

projekt fra 1980'erne, det såkaldte stjernekrigsprojekt. Hvor SDI som koncept skulle imødegå et altomfattende angreb fra det daværende Sovjetunionen, skal NMD alene imødegå en begrænset, men reel missiltrussel, herunder fra de stater, som USA kalder slyngelstater. Der er ikke tale om et nyt Star Wars-projekt; det er ikke rettet mod Rusland – eller mod Kina for den sags skyld.

Der er gjort mange overvejelser, om NMD kan påvirke den strategiske balance mellem USA og Rusland. Fra amerikansk side er det gjort klart, at systemet ikke vil kunne imødegå et massivt russisk missilangreb. Set fra amerikansk side er den strategiske balance således ikke påvirket af NMD.

Også spørgsmålet om, hvorvidt NMD vil føre til svækket sikkerhed for Europa, har været berørt. Fra amerikansk side har man understreget, at NMD vil styrke USA's sikkerhedsgaranti over for sine allierede, og man har anført, at et sårbart USA vil være dårligere stillet til at varetage en garantifunktion over for Europa.

Med hensyn til Thuleradaren: Lad mig gentage, at der ikke fra amerikansk side foreligger en konkret anmodning om anvendelse af radaren. Og lad mig også slå fast, at radarens eventuelle rolle i NMD er begrænset til at indgå som element i en del af det samlede varslingsystem rettet mod affyrede missiler. Det handler naturligvis ikke om opstilling af forsvarsraketter på Thule.

Regeringen ønsker fortsat, at Thuleradarens anvendelse ikke er i strid med gældende internationale aftaler. Ifølge ABM-traktaten fra 1972 er alene et geografisk begrænset missilforsvar tilladt. Således har Rusland i overensstemmelse med ABM-traktaten et missilforsvar omkring Moskva.

Der er i ABM-traktaten en konsultationsbestemmelse, der kan anvendes med henblik på ændringer i ABM-traktaten. Denne bestemmelse har tidligere været anvendt med henblik på at tilpasse ABM-traktaten. Parterne er forpligtede til at overveje ændringer i den strategiske situation, der kan have indflydelse på traktatens bestemmelser.

På Köln-topmødet i juni 1999 mellem præsident Clinton og daværende præsident Jeltsin blev der opnået enighed om bl.a. at indlede drøftelser om en eventuel justering af ABM-traktaten. De bilaterale amerikansk-russiske drøftelser på grundlag af Köln-erklæringen på-

går stadig både på højt politisk niveau og på ekspertniveau.

En ABM-justering skal også ses i sammenhæng med forhandlingerne om en START III-aftale. Det fremgår helt eksplicit af ordlyden i Köln-aftalen.

En tilpasning af ABM-traktaten vil kræve begge parter indforståelse. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at spå om udfaldet. Det er mit indtryk, at USA vil gøre sig store anstrengelser for at nå til enighed med Rusland. USA har givet udtryk for, at man umiddelbart er juridisk forpligtet til og politisk indstillet på at bevare ABM-traktaten som en hjørnesten i den strategiske stabilitet.

Til sidst vil jeg endnu en gang understrege, at regeringen har lagt vægt på og lægger vægt på at holde både hjemmestyret og Landstinget løbende orienteret om de amerikanske overvejelser. Det er sket samtidig med og parallelt med, at Folketinget gennem Det Udenrigspolitiske Nævn er blevet orienteret om de amerikanske NMD-overvejelser.

Der er tale om en løbende dialog med de grønlandske myndigheder, og det er helt naturligt, og det er helt nødvendigt. Generelt er det regeringens og det grønlandske hjemmestyres fælles ønske at styrke mulighederne for at inddrage Grønland i de udenrigspolitiske spørgsmål, der har særlig relevans for Grønland. Samtidig vil regeringen selvfølgelig fortsat rådføre sig løbende med Det Udenrigspolitiske Nævn i sagen.

Forhandling

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil godt takke ministeren for besvarelsen. Jeg synes måske nok, at den sådan i grundtonen var lidt rigelig ukritisk i forhold til de amerikanske bestræbelser på at udvikle det her forsvarssystem. Jeg synes måske nok, at jeg kunne have ønsket mig en lidt større kritisk distance, som man jo også har hørt det i andre europæiske lande. Jeg tror ikke, det er for meget at sige, at der på det her punkt er optræk til en ganske stor diskussion mellem USA og Europa om det her system og om, hvordan vi skal udvikle sikkerhedspolitikken.

Argumentet fra amerikansk side er, at man skal beskytte sig mod såkaldte slyngelstater som Nordkorea og Irak. Der er ingen her i det her Folketing, der vil forsvare de stater; de er